

УКРАЇНА
ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(дев'ятнадцята сесія шостого скликання)

Р І Ш Е Н Н Я

від 20 січня 2012 року

**Про затвердження Правил торгівлі на
ринках міста Лубен**

У зв'язку з необхідністю приведення діючих правил торгівлі на ринках міста у відповідність до вимог чинного законодавства, з метою удосконалення роботи ринків, підвищення ефективності їх діяльності та покращення якісного стану, створення належних умов для продавців і покупців, відповідно до Закону України від 11.09.03 №1160 «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», наказу Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України та Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002р. №57/188/84/105 із змінами до цього наказу від 03.07.2003р. №172/702/332/108, керуючись п. 44 ч. I ст. 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні",

міська рада вирішила:

1. Затвердити Правила торгівлі на ринках міста Лубен (додаються).
2. Встановити, що правила торгівлі на ринках міста Лубен є обов'язковими для виконання на всіх ринках міста.
3. Адміністраціям ринків - підприємства «Лубенський ринок Полтавської ОСС» (Ананко Є.М.) та КП «Міський ринок» (Семенюта О.І.) ознайомити осіб, які здійснюють свою діяльність на ринках з правилами торгівлі на ринках міста Лубен, іншими нормативно-правовими актами України, що стосуються особливостей здійснення на ринках діяльності з реалізації товарів, виконання робіт та надання послуг.
4. Рішення Лубенської міської ради від 20 листопада 2007 року «Про затвердження Правил торгівлі на ринках міста в новій редакції» та від 16.06.2009 року «Про доповнення п.47 Правил торгівлі на ринках міста» вважати такими, що втратили чинність.
5. Відділу торгівлі, громадського харчування та сфери послуг виконавчого комітету Лубенської міської ради (Остапко Т.Д.) забезпечити

оприлюднення цього рішення у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

6. Рішення набирає чинності з дня оприлюднення його в засобах масової інформації.

7. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну депутатську комісію з питань підприємницької діяльності в приватному секторі економіки (Рева Н.С.), першого заступника міського голови Величка Г.І. та начальника відділу торгівлі, громадського харчування та сфери послуг виконавчого комітету міської ради Остапко Т.Д.

Міський голова

О.П.Грицаєнко

Додаток
до рішення дев'ятнадцятої сесії
шостого скликання Лубенської
міської ради від 20 січня 2012 року

Правила торгівлі на ринках міста Лубен

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають вимоги щодо функціонування створених в установленому порядку ринків усіх форм власності, організації оптового та роздрібного продажу на них сільгосппродуктів, продовольчих і непродовольчих товарів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг, додержання ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог і правил безпеки праці на ринках, прав споживачів і вимог податкового законодавства.

2. Ринок - це суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням міської ради земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозицій (далі - ринок).

3. Ринок незалежно від форми власності та організаційно-правової форми керується у своїй діяльності законодавством України, рішеннями міської ради, її виконавчого комітету, цими правилами та іншими нормативними актами.

4. Торгівлю на ринках можуть здійснювати фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від форм власності (далі - продавці).

5. За конструкцією ринки можуть бути криті, відкриті та комбіновані; за часом діяльності - постійно діючі або сезонні, ранкові та вечірні; за видами економічної діяльності - з оптової торгівлі, з роздрібною торгівлі; за товарно спеціалізацією - з продажу продовольчих товарів, непродовольчих товарів, транспортних засобів, худоби та кормів, тварин і птахів, квітів тощо, а також змішані.

6. Територія ринку повинна мати відокремлену та відгороджену від проїжджої частини, житлового та комунального секторів ділянку землі, зручне сполучення громадського транспорту загального користування, підземні чи наземні переходи для пішоходів, стоянки для транспортних засобів відвідувачів, безпечні для руху пішоходів входи і виходи, штучне освітлення території ринку, автостоянок та під'їздів, телефонний зв'язок, радіовузол або гучномовець на ринках з кількістю торговельних місць більше 250, електро- та водопостачання, водовідведення, туалет, облаштовані контейнерами майданчики для збирання відходів і сміття тощо.

Робота ринків не повинна погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення.

Вхід на ринки безплатний.

7.Адміністрація ринку узгоджує з виконавчим комітетом міської ради режим роботи ринку, з Лубенською санітарно-епідеміологічною станцією, управлінням ветеринарної медицини по м.Лубни, Лубенським МУ МНС України в Полтавській області, відділом Державної інспекції МРЕВ ДАІ УМВС України, управлінням містобудування та архітектури виконавчого комітету Лубенської міської ради та управлінням з питань комунального майна та земельних відносин виконавчого комітету Лубенської міської ради - проектну документацію щодо функціонального планування території ринку, розміщення приміщень, торговельних місць і об'єктів, їх кількості і розміру, забезпечення їх торговельно-технологічним обладнанням та забезпечує утримання території ринку й організацію продажу товарів відповідно до затвердженого плану.

Адміністрація ринку повинна мати затверджений утримувачем (власником) ринку схематичний план території ринку з відображенням розташування всіх торговельних місць (в розрізі по типах), будівель та інших споруд, погоджений з територіальними установами державної санітарно-епідеміологічної служби, ветеринарної медицини, пожежного нагляду. В поясненнях до плану зазначається:

- розмір земельної ділянки та інформація про наявність правовстановлюючих документів на неї;
- загальна і торгова площа ринку;
- кількість торговельних місць та займана ними загальна і торгова площа;
- площа стоянок для транспортних засобів (із зазначенням кількості таких засобів, що можуть розміститися на стоянці);
- найменування, призначення і площа всіх будівель і споруд, розташованих на території ринку.

Улаштування та утримання території ринків повинно відповідати вимогам Санітарних правил утримання територій населених місць (СанПіН N 4690-88) та Ветеринарно-санітарних правил для ринків, затверджених наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 04.06.96 N 23 та зареєстрованих у Мінюсті України 19.06.96 за N 314/1339.

Адміністрації ринку забороняється надавати продавцям торговельні місця, непередбачені схематичним планом території ринку.

8.На вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням повної назви ринку і його власника, спеціалізації ринку, режиму роботи, а також графічно виконаний план території з позначенням усіх стаціонарних об'єктів ринку (обов'язково лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи), пішохідних і транспортних маршрутів, аварійних виходів

На видному, доступному для огляду місці встановлюється оформлений стенд з розміщенням на ньому копії свідоцтва про реєстрацію ринку як суб'єкта підприємницької діяльності, цих Правил, витягів із Закону

України "Про захист прав споживачів", та Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг", нормативно-правових актів щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій, тарифів плати за послуги та правил їх надання, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні відповідно до спеціалізації ринку, інформації про адресу і номери телефонів органів, що забезпечують державний захист прав споживачів, здійснюють державний контроль та нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів вимірювальної техніки, до яких можна звернутися з питань сертифікації продукції та перевірки засобів вимірювальної техніки, місцезнаходження і телефон суб'єкта господарювання, інформації про місцезнаходження Книги відгуків і пропозицій тощо.

9. У разі планового закриття ринку, окремих його приміщень або частин території (для проведення санітарних заходів, ремонту, технічного переобладнання) суб'єкт господарювання повинен не пізніше як за чотирнадцять днів повідомити про це громадян, розмістивши біля входу до ринку інформацію про порядок роботи ринку, дату та період закриття, й оповістити про це через радіовузол ринку, засоби масової інформації.

Власник ринку за рік до початку проведення робіт з реконструкції чи закриття ринку письмово повідомляє про це міську раду або її виконавчий комітет, а також, письмово, або через засоби масової інформації, радіотрансляційну мережу та інформаційні стенди ринку – користувачів торговельних місць.

Реконструкція (переобладнання, модернізація) та закриття ринку здійснюються в установленому порядку за умови забезпечення підприємців іншими торговельними місцями на інших ринках міста з урахуванням рекомендацій місцевої галузевої ради підприємців.

При потребі закриття відокремленого пункту продажу або надання послуг (павільйону, кіоску, магазину, закладу громадського харчування тощо) під час роботи ринку продавець зобов'язаний вивісити оголошення з інформацією для покупців про причини та період закриття, а у випадку закриття більше ніж на добу, окрім оголошення для відвідувачів, сповістити про це адміністрацію ринку.

Адміністрація ринку повідомляє органи податкової служби про планове закриття ринку або окремих його територій.

Виконання будь-яких будівельних робіт, реконструкції, капітального ремонту торговельних місць проводиться з відповідного дозволу інспекції державного архітектурно-будівельного контролю у Полтавській області адміністрацією ринку, яка несе відповідальність за дотриманням вимог чинного законодавства при проведенні цих заходів

10. Для потреб і зручностей продавців і покупців на території ринку або поруч можуть відкриватися магазини, підприємства ресторанного господарства, побутового обслуговування, телефонного зв'язку, каси

продажу квитків на транспорт, готелі, банківські установи, стоянки і майданчики для паркування автотранспорту.

11.Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу плодово-ягідних культур, овочевої і квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів проводиться на спеціалізованих ринках чи на спеціально виділених рядах (секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог.

12.На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізуються продукти рослинного і тваринного походження, повинні бути обладнані спеціалізовані зони продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса і битої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії тощо.

Спеціалізовані зони створюються відповідно до вимог Ветеринарно-санітарних правил для ринків.

Кількість торговельних місць для виробників сільськогосподарської продукції та/або продуктів харчування повинна складати не менше ніж двадцять п'ять відсотків загальної кількості торговельних місць на ринку (крім непродовольчих ринків), а для змішаних ринків – не менше двадцяти п'яти відсотків загальної кількості місць в продовольчих секторах. Вразі необхідності цей кількісний показник може бути переглянутий в сторону збільшення виконавчими органами міської ради, міською радою або її виконавчим комітетом.

13.Розташування торговельних місць на ринку, торговельно-технологічного обладнання має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати вимогам санітарних, протипожежних правил та безпечних умов праці, забезпечувати вільний прохід покупців та належну культуру обслуговування.

Робоче місце продавця повинно бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки), мати площу для викладки і зберігання запасів товарів тощо.

Торговельне місце - площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (ваг, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо.

Розмір одного торговельного місця дорівнює:

- для громадян, що здійснюють продаж сільськогосподарської продукції, виробленої в особистому підсобному господарстві, товарами бувшими в користуванні та для суб'єктів, що здійснюють торгівлю непродовольчими товарами виключно власного виробництва, однотипною продовольчою продукцією до 50кг (дріжджі, олія, цукор) одному погонному метру прилавку або іншої торговельної площі;

- для суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють торгівлю продовольчими товарами, сільгосппродукцією, промисловими та іншими товарами 5кв.м. (2,5 в ширину на 2м. в довжину) торгівельної площі;

- для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють торгівлю на авторинку КП «Міський ринок» площа одного робочого місця під навісом складає 20кв.м. (4,0 х 5,0) згідно генплану авторинку та плану індивідуальної забудови.

Всім користувачам торговельних місць забороняється використовувати ці місця не за прямим призначенням (порушення товарної спеціалізації, визначеної договором (угодою), передача місця третім особам для організації торгівлі або надання послуг тощо без погодження з адміністрацією ринку, здійснення будівельно-монтажних робіт без отримання відповідних дозвільних документів). В разі порушення цього порядку користувач (орендар) торговельного місця може бути позбавлений його адміністрацією ринку без повернення плати за використання.

14. Місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках, що не створює небезпеки для покупців (пішоходів). Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється в окремих зонах цих майданчиків згідно із затвердженою адміністрацією ринку схемою дислокації торговельних місць на ринку. У відведених місцях торгівлі пересування транспортних засобів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення.

Забороняється:

- використання для продажу товарів стоянок і майданчиків паркування автотранспортних засобів;

- торгівля на прилеглий до ринку території, що закріплена для прибирання і благоустрою, а також у непристосованих місцях безпосередньо на ринку (з землі, на входах, в'їздах, проходах між пунктами продажу, біля сміттєзбірників, громадської вбиральні тощо).

15. Спеціалізовані зони, ряди прилавків (столів) та майданчики обладнуються наочними позначеннями про їх призначення. Усі торговельні місця позначаються номерами.

16. На торговельному місці продавця (юридичної особи) встановлюється табличка із зазначенням назви, місцезнаходження і номера телефону суб'єкта підприємницької діяльності, що організував торгівлю, прізвища, імені та по батькові продавця та розміщується копія ліцензії у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

На торговельному місці продавця (фізичної особи - підприємця) встановлюється табличка із зазначенням його прізвища, імені та по батькові, номера свідоцтва про державну реєстрацію як суб'єкта підприємницької діяльності та назви органу, що здійснив цю реєстрацію, прізвища, імені, по батькові його продавця, а також розміщується копія свідоцтва про сплату

єдиного податку та копія ліцензії у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Продавець повинен мати при собі: документи про сплату послуг ринку; належним чином оформлену особисту медичну книжку; копії документів, що підтверджують якість та безпеку продукції та товарів; у разі реалізації тропічних плодів - копії документів, що підтверджують їх походження та проходження фітосанітарного контролю; висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку в разі продажу продуктів тваринного і рослинного походження.

У разі використання торговельного місця на умовах оренди в продавця повинна бути копія угоди з адміністрацією ринку про оренду, а на умовах суборенди - копія такої угоди із суб'єктом господарювання (орендодавцем).

Під час проведення органами контролю перевірок роботи суб'єктів господарювання продавці повинні пред'явити зазначені документи.

Під час продажу товарів, на які введено державне регулювання цін, продавець повинен при собі додатково мати:

- завірену керівником або особою, яка його заміщує, копію декларації про оптову ціну на продовольчі товари, для яких запроваджено державне регулювання, форма якої затверджена наказом Міністерства економіки України від 13.08.2008 року №341;
- первинні документи для проведення господарських операцій з відпуску товарів (товарно-транспортна накладна, накладна на відпуск товару тощо);
- книгу обліку доходів і витрат за встановленою формою.

17. У разі надходження на ринок продукції в кількості, яка перевищує технічні можливості ринку щодо її розміщення, диспетчер (інша відповідальна особа) ринку зобов'язаний повідомити про це адміністрацію ринку. Адміністрація ринку, у разі можливості, повинна допомогти розмістити продукцію для продажу на іншому ринку.

18. За окрему плату продавцям можуть надаватися такі послуги:

- бронювання торговельних місць, прокат торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, санітарного одягу, зберігання особистих речей і продукції в камерах схову, на складах і в холодильниках, зважування на товарних вагах, розрубка м'яса (рубачами м'яса ринку), інформаційні оголошення рекламного та довідкового характеру, забезпечення місцями в готелях і на автостоянках за наявності їх на ринку, консультації спеціалістів, вантажно-розвантажувальні роботи і транспортні послуги, приймання для подальшого продажу сільгосппродуктів та інших товарів у бюро торгових послуг тощо.

До собівартості надання в оренду торговельних місць включається вартість всіх послуг, які надаються адміністрацією ринку. Адміністрація ринку не може (не має права) нав'язувати продавцям послуги, які фактично не надаються.

19.Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, встановлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

20.Адміністрація ринку, в межах своєї компетентції, при наданні продавцям торговельних місць на визначений термін укладає з ними письмову угоду в якій рекомендується зазначати термін дії угоди, асортимент (вид) товарів, що реалізуються, розташування торговельного місця, умови оренди торговельного місця, розмір та порядок оплати за оренду місця (майна), перелік послуг, які надає ринок, та їх вартість, дані про реєстрацію фізичних (юридичних) осіб, як підприємців, дотримання ними Податкового Кодексу України та деяких інших законодавчих актів щодо системи оподаткування, порядок розірвання угоди у випадку систематичного порушення цих Правил, Порядку провадження торговельної діяльності та Правил торговельного обслуговування населення.

21.Адміністрація ринку повинна забезпечувати централізоване прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надаються продавцям.

22. Продавцям (фізичним особам, які не є суб'єктами господарювання) забороняється використовувати власний санітарний та спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки.

Продавці (суб'єкти господарювання) можуть мати свій санітарний чи інший одяг, торговельний інвентар, засоби вимірювальної техніки.

Засоби вимірювальної техніки, які використовуються продавцями на ринку, повинні бути в справному стані, мати повірочне тавро територіального органу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики та проходити періодичну перевірку в установленому порядку. Суб'єкти господарювання, які використовують власний санітарний або спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки, несуть персональну відповідальність за його відповідність санітарним та технічним нормам.

Продавці повинні дотримуватися Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг, затверджених наказом Держстандарту України від 24.12.2001 N 633 і зареєстрованих у Мін'юсті України 10 січня 2002року за N 18/6306. Використання побутових ваг забороняється.

23. Продавці на ринках зобов'язані сплатити вартість послуг з утримання території (торгівельного місця) до початку торгівлі. Справляння таких послуг й інших послуг ринку здійснюють касири та контролери ринку із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" з видачею касових чеків. Продавці, які використовують торговельне місце на умовах оренди або суборенди сплачують плату за утримання торговельного місця в належному

стані та інші послуги ринку відповідно до укладеного з адміністрацією ринку договору (далі послуги), у вигляді передоплати.

Платежі справляються після проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції тваринного та рослинного походження до початку торгівлі.

Початком торгівлі вважається час, що настає через дві години з початку роботи ринку.

24. Документи про сплату послуг повинні зберігатися продавцем до закінчення торгівлі. Передача торговельного місця та документів про сплату послуг ринку третім особам забороняється.

25. За видані напрокат санітарний одяг, торговельний інвентар, обладнання вноситься заставна плата, облік цих операцій проводиться із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку і не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі.

Заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів.

У разі втрати взятих напрокат речей або їх псування продавець відшкодовує суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням унесеної заставної плати.

26. Усі продавці зобов'язані надавати покупцям відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару покупця повною мірою і вагою, їм забороняється палити, розпивати спиртні напої. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

На вимогу покупців продавці зобов'язані пред'явити їм висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продуктів, що реалізуються, ветеринарно-санітарним нормам та супровідні документи на наявні в продажу товари (товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, прибутково-видаткові накладні, копії документів, що підтверджують їх належну якість та безпеку).

Зразки товарів, що є у продажу, повинні бути виставлені на видному для покупців місці. Продавці (суб'єкти господарювання) повинні позначати ціни на товари на ярликах цін (цінниках), клейких стрічках або іншим способом. Ярлики цін на товари повинні відповідати вимогам Інструкції про порядок зазначення цін на товари народного споживання в підприємствах роздрібною торгівлі та громадського харчування, затвердженої наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 04.01.1997 року.

Продавці і суб'єкти господарювання повинні дотримуватися вимог державної дисципліни цін, вимог чинного законодавства щодо продажу товарів, на які запроваджено державне регулювання цін, та несуть відповідальність за їх порушення. Контроль за додержанням державної дисципліни цін здійснюється органами, на які ці функції покладено урядом України

27. Розрахунки з покупцями за товари, придбані на ринку, здійснюються відповідно до встановленого законодавством порядку.

На вимогу покупця продавець (суб'єкт підприємницької діяльності, який відповідно до законодавства звільнений від застосування реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок) повинен видати товарний чек, що засвідчує факт купівлі, у якому зазначаються: найменування суб'єкта господарювання та ринку, ряд та номер торговельного місця, найменування товару, ціна товару, дата продажу, прізвище, ініціали продавця та його підпис.

28. Якщо покупцю продано неякісний товар, він має право вимагати від продавця (суб'єкта господарювання) задоволення своїх вимог, передбачених Законом України "Про захист прав споживачів".

У разі продажу товару з недоліками без попереднього застереження продавцем, який не є суб'єктом господарювання, покупець має право замінити товар на якісний, повернути його продавцю і одержати назад сплачені гроші або вимагати зниження ціни.

29. Усі працівники ринку повинні бути одягнуті в одяг, що відповідає санітарним вимогам, а контролери повинні мати нагрудну табличку або спеціальну пов'язку на рукаві. Працівники, які безпосередньо продають або надають послуги з продажу продовольчих товарів (продавці, рубачі м'яса та інші), підлягають обов'язковому медичному обстеженню, результати якого заносяться в їх особисті медичні книжки встановленого зразка. Особи, які не пройшли медичне обстеження, до роботи не допускаються.

30. Ринок повинен мати зареєстрований санітарний журнал установленої форми, Книгу відгуків і пропозицій, яка має міститися у приміщенні адміністрації ринку на видному і доступному місці. Ринок може мати також Журнал реєстрації перевірок установленого зразка.

31. Адміністрація ринку повинна забезпечити постійне вивезення відходів і сміття, а також після закінчення роботи ринку належне очищення (з вологим прибиранням) та дезінфекцію всіх приміщень, торговельних об'єктів і торговельних місць ринку. Поточне прибирання проводиться безперервно впродовж усього дня за умови захищеності продукції (товарів) від забруднення та дотримання норм охорони праці.

32. Адміністрація ринку зобов'язана забезпечити регулярне проведення спеціальних санітарних заходів за щомісячним графіком: знищення комах, гризунів, шкідників (дезінфекція, дезінсекція, дератизація).

Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю вивішується на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

33. Адміністрація ринку зобов'язана створити на ринку необхідні умови для здійснення правоохоронними і контрольними органами діяльності згідно з їх повноваженнями.

34. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і покупцем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

35. Адміністрація ринку зобов'язана:

- підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному і протипожежному стані, забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази ринку, оснащувати його необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки;

- дотримуватися затвердженого режиму роботи ринку;

- забезпечувати продавців на ринку торговельними місцями за профілем торгівлі, спеціальним одягом залежно від виду харчової продукції, що реалізується, засобами вимірювальної техніки і торговельним інвентарем, зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до санітарних норм і правил;

- забезпечувати безпечний та безперешкодний рух людей та транспортних засобів, здійснювати контроль за додержанням вимог щодо паркування транспортних засобів;

- узгоджувати свою роботу з установами державної санітарно-епідеміологічної служби, лабораторією ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, карантинною інспекцією та іншими органами з попередження та недопущення порушень санітарних норм і правил;

- надавати в користування лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи пристосовані службові приміщення;

- не допускати до продажу товарів, що заборонені, створювати належні умови для додержання продавцями правил торгівлі, санітарного і протипожежного стану, правильного використання засобів вимірювальної техніки, інвентарю ринку, підвищення рівня культури торгівлі та безпечних умов праці;

- надавати продавцям і покупцям інформацію щодо вимог цих Правил, Ветеринарно-санітарних правил на ринках, Правил протипожежної безпеки, рівня цін тощо (стенди, місцеві газети, радіо, листівки);

- установити на доступному місці достатню кількість контрольних ваг з відповідними інформаційними табличками та обов'язково зазначити їх місцезнаходження на графічно виконаному плані території ринку;

- здійснювати контроль за використанням продавцями торговельних місць за призначенням;

- забезпечувати дотримання продавцями вимог Правил торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами.

36. Особи, винні в порушенні цих Правил, несуть відповідальність згідно із законодавством.

37. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюється посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах своєї компетенції.

За згодою контрольних органів проведення перевірок роботи суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність на території ринку, відбувається в присутності представників адміністрації ринку.

II. Вимоги до санітарного стану пожежної безпеки та безпечних умов праці на ринках

38. Улаштування та утримання території ринків повинно відповідати вимогам Санітарних правил утримання території населених пунктів (СанПіН № 4690-88) та Ветеринарно-санітарних правил для ринків, затверджених наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 04.06.1996 р. № 23, зареєстрованих у Мінюсті України 19.06.1996 р. № 314/1339 та Правил пожежної безпеки на ринках України, затверджених наказом МНС України від 17.01.2005 р. № 30, зареєстрованих у Мінюсті України 28.01.2005 р. № 111/10391.

39. Територія ринків (в тому числі господарські майданчики, під'їзні шляхи та підходи) повинна мати тверде покриття (асфальт, бруківка) з нахилом, який забезпечує стік дощових вод.

40. Територія ринку повинна мати каналізацію, водогін, водовідведення.

41. На ринках без каналізації громадські туалети слід встановлювати з водонепроникними вигребами на відстані не менше 12 метрів від місць торгівлі. Кількість розрахункових місць в туалетах (каналізованих та неканалізованих) має бути не менше одного на кожні 50 торгових місць.

42. При визначенні кількості урн необхідно керуватись розрахунком (не менше) – для продовольчих ринків та секторів, в яких здійснюється торгівля продовольчими товарами – 1 урна на 50 кв.м. площі ринку, для інших ринків 1 урна на 200 кв.м. площі ринку.

43. При визначенні кількості сміттєзбірників ємкістю до 100 літрів необхідно виходити з розрахунку для продовольчих ринків та секторів, на яких здійснюється торгівля продовольчими товарами – не менше одного на 200 кв.м. площі ринку, для інших ринків – не менше одного на 400 кв.м. площі ринку.

На ринках площею 0,2 га та більше зібрані на території ринку відходи мають зберігатись в контейнерах ємкістю 0,75 куб.м.

44. Територія ринку обов'язково облаштовується кранами з підводкою до них проточної води для її миття.

45. На ринках забороняється розміщення, зберігання та використання балонів з горючими газами, у тому числі використання скрапленого газу в балонах будь-якої ємності в пересувних чи стаціонарних установках для опалення та приготування їжі, встановлених в тимчасових пунктах продажу, що розташовані в місцях масового скупчення людей, згідно з вимогами п. 3.10 Правил пожежної безпеки на ринках України та п.п. 6.54 і 9.56 ДБН В. 2.5-20-2001.

III. Особливості торгівлі продовольчими товарами

46. Продаж продовольчих товарів на ринках здійснюється з додержанням Ветеринарно-санітарних правил для ринків, Правил продажу продовольчих товарів, Правил роботи дрібно-роздрібної торговельної

мережі, інших нормативно-правових актів, які регулюють торговельну діяльність та захист прав споживачів.

47. Висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку (експертний висновок, етикетка) щодо якості та безпеки продукції у ветеринарному відношенні, наявність документів про сплату експлуатаційних послуг є підставою для зайняття продавцем місця на ринку за профілем торгівлі.

Лабораторія ветеринарно-санітарної експертизи несе відповідальність за правильність проведення експертизи, санітарне благополуччя і доброякісність харчових продуктів, які реалізуються на ринку, а також дотримання продавцями санітарних умов при їх продажу та зберіганні.

48. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації. Такі харчові продукти можна продавати тільки за умови:

- готові м'ясні вироби і м'ясні напівфабрикати, молоко і молочні продукти, консерви, курячі яйця тощо промислового виробництва - наявності документів, що підтверджують їх якість і безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну її якість, а також відповідних ветеринарних документів);

- м'ясо, отримане від забою худоби у власних чи фермерських господарствах, - наявності ветеринарної довідки про передзабійний клінічний стан тварин або ветеринарного свідоцтва (довідки), виданих місцевою установою державної ветеринарної медицини, та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- молоко і молочну продукцію, отриману від власних чи фермерських господарств, - наявності довідки про клінічний огляд тварини і епізоотичний стан місцевості, виданої установою державної ветеринарної медицини за місцем вироблення продукції, особистої медичної книжки продавця, виданої в установленому порядку, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- курячі яйця, отримані від власних чи фермерських господарств, - наявності свідоцтва або довідки про клінічний огляд птиці та епізоотичний стан місцевості, виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- мед, отриманий від власних чи фермерських господарств, при продажу в межах району проживання власника - наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини (за межами району - ветеринарно-санітарного паспорта на пасіку) та наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- рибу і рибопродукти, інші гідробіонти промислового виробництва - наявності копії документа виробника, що підтверджує належну якість, та копії сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання, якщо продукція

підлягає обов'язковій сертифікації, а також відповідних ветеринарних документів;

- рибу, інші гідробіонти непромислового виробництва – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- картоплю, овочі, фрукти, у тому числі тропічні, ягоди, баштанні культури, сухофрукти, горіхи, сушені гриби окремо від солінь, квашеної та маринованої плодоовочевої продукції - наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- продукцію рослинного походження, яка доставлена для реалізації від власних чи фермерських тепличних господарств і має експертний висновок державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки, - ветеринарного контролю (огляду), а за необхідності й лабораторного дослідження;

- олію (крім промислової розфасовки), дикорослі плоди, ягоди та свіжі гриби - наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- солоно-квашені, мариновані овочі та фрукти - наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку та дотримання чинних ветеринарно-санітарних вимог при торгівлі;

- зернові, круп'яні продукти, борошно в чистих мішках або іншій тарі, розміщеній на підставках, стелажах або піддонах, - наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

Продукція, що підлягає обов'язковій сертифікації, дозволяється до продажу за наявності в документах, згідно з якими вона надійшла, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідну продукцію.

49. На ринках забороняється продаж:

- фізичними особами, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

- кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів із м'яса і риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельць, холодець, ікра рибна тощо), а також консервованих продуктів (овочі, м'ясо, риба, ікра та інші консерви), виготовлених у домашніх умовах;

- готових продуктів тваринного походження промислового виробництва - масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну якість товару, а також відповідних ветеринарних документів);

- тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;
- тропічних фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;
- зернових, круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів.

50. Продукція тваринного і рослинного походження, що не реалізована протягом робочого дня і яка не зберігалася в холодильних камерах ринків, наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби - і додатковим лабораторним дослідженням.

IV. Особливості торгівлі непродовольчими товарами

51. На ринках дозволяється реалізовувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були в користуванні, крім заборонених для продажу.

Продаж непродовольчих товарів здійснюється з додержанням Правил продажу непродовольчих товарів, санітарних норм і правил, інших нормативно-правових актів, які регламентують торговельну діяльність та захист прав споживачів.

52. Окремі непродовольчі товари можна продавати на ринках тільки за умови:

- нові товари, які підлягають обов'язковій сертифікації, - наявності в документах, згідно з якими вони надійшли, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідний товар;

- предмети гігієни, санітарії, товари побутової хімії, іграшки для немовлят -лише в індивідуальній споживчій тарі із зазначенням на ній необхідної для споживача інформації відповідно до чинного законодавства. На кожній іграшці або індивідуальній споживчій тарі повинна бути зазначена необхідна доступна, достовірна інформація відповідно до вимог Закону України "Про захист прав споживачів". Перевірка іграшок на звук повинна проводитися за допомогою повітродувного устаткування;

- косметично-парфумерні вироби - додержання температурних режимів у місцях, не доступних попаданню прямих сонячних променів;

- побутові газові прилади, що були в користуванні (газові плити, газові котли, газові колонки тощо) - наявності документів, що підтверджують їх придатність до подальшої експлуатації і які видані відповідними службами газового господарства; транспортні засоби (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів і моделей, самохідні машини, причепа, напівпричепа, мотоколяски і номерні агрегати до них) - спеціально виділеного для них місця або створення спеціального ринку згідно з Правилами роздрібною торгівлі транспортними засобами і номерними агрегатами, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції

України від 31.07.2002 N 228 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за N 681/6969;

- меблі, одяг та головні убори з натурального хутра, електропобутові та телерадіотовари - розміщення в приміщеннях, пристосованих для торгівлі цими товарами. В експлуатаційних документах (інструкції з експлуатації, паспорти, етикетці, гарантійному талоні) нової побутової техніки продавцем обов'язково робиться відмітка про продаж;

- шкури цінних порід звірів, одяг та головні убори з них - відповідного їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання;

- примірники аудіовізуальних творів і фонограм - через спеціалізовані підприємства торгівлі, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом товарів;

- ювелірні та інші вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння - наявності ліцензії;

- пестициди та агрохімікати - наявності ліцензії;

- ліки, лікарські рослини - наявності ліцензії.

53.Адміністрація ринку при розробці проекту планування ринку повинна передбачити спеціальні зони і обладнати їх необхідним устаткуванням для примірки покупцями одягу і взуття. Користування примірочними є безплатним.

Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

54.На ринках з продажу непродовольчих товарів дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з дотриманням вимог законодавства та Правил продажу продовольчих товарів.

55.На ринку забороняється продавати:

- вогнепальну, газову, пневматичну, холодну зброю, бойові припаси та спеціальні засоби самооборони;

- готове армійське спорядження, а також тканини, які використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;

- білизну зі штампом організацій і підприємств;

- наркотичні засоби;

- пальне для транспортних засобів, гас, мазут;

- балони із скрапленим газом;

- вироби піротехнічні побутові та вибухові засоби;

- порнографічні видання;

- заборонені знаряддя для добування мисливських тварин і диких птахів – петлі підрізи, закоти, гачки, самолови (сільця, капкани, западні, самостріли) та для лову (добування) водних живих ресурсів – електровудки, вибухові і отруйні речовини, колючі знаряддя лову (гарпуни, отроги, драчі), промислові та інші знаряддя лову (добування), виготовлені з сіткоснаєних чи інших

матеріалів (сітки, венгеря, павуки, косинки, путанки, бредні та інші).

56. На території ринку забороняється розміщення об'єктів грального бізнесу (гральних залів, гральних автоматів, казино, в тому числі віртуальних і опосередкованих - ігри через локальні мережі і мережу Інтернет) та закладів з організації та проведення азартних ігор, інтерактивних ігор, інших теле- і радіо ігор, що передбачають внесення фізичною особою плати за участь в них, в тому числі як плати за послуги телефонного зв'язку та мережі Інтернет (з можливим отриманням грошового виграшу або призу).

Секретар міської ради

І.І.Карпець